

પર્યુષણ પર્વ
શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર વચનામૃતજી
પત્રાંક - ૧૬૬
મોક્ષનાં સર્વોત્તમ કારણરૂપ વચનામૃત
પ્રવચન-૧ તા. ૧૫-૮-૨૦ રાત
પત્રપ્રવેશ (a)

(A) આત્મજ્ઞાનનો અવસર	(B) આત્માની બે અવસ્થા રૂપાંતરણ યાત્રા	(C) યથાર્થ નિશ્ચય
આત્મજ્ઞાન વિના - સુખ હોય નહીં માત્રાનો ભેદ eg. સુખ ગુણાત્મક નહીં દુઃખ મહાદુઃખ	ચેતનાની બે અવસ્થા મૂર્ચ્છિત અમૂર્ચ્છિત - બૂઝાયેલો - પ્રજ્વલિત	દીપક વિના - પસ્તાશો Not for મૃત્યુ eg. ઇન્દ્રધનુષ પકડવા વ્યર્થ જીવન eg. વરદાનોનો ધોધ
નવું સતત પીડાકારક નહીં દુઃખ - દુઃખ - ગમતું થઈ જાય eg. Chicago eg. Bastille train	અમૂર્ચ્છિતના બે ભેદ અભ્યાસરૂપે - સિદ્ધિરૂપે સાધક જ્ઞાની સ્વરૂપ અભ્યાસી સ્થિર સમકિત સન્મુખ સમકિતી	પોતે પ્રગટાવવો પડશે No one can do eg. અંધકાર બુઝાશે No one can પ્રકાશ થશે hinder eg. દુઃખ ટળશે તમે સ્વતંત્ર સુખ ઊપજશે
દંડ નહીં - મનોચિકિત્સા ઇતિહાસ eg. 25 years આદત 10 years	મૂઢતાપૂર્ણ - અભ્યાસી - આત્મરામી - અજ્ઞાની - મુમુક્ષુ - જ્ઞાની - હોશ વિના - નિર્ધાર - જાગૃતિમય મૂર્ચ્છા પ્રતિ મૂર્ચ્છિત નહીં	હજી અંધકારમાં લાભ / આશા છે eg. ચોર - પાકો નિર્ણય નહીં wants both - અધૂરો નિશ્ચય
ખાલીપાનો અર્થહીનતાનો ભય - અનુભવ ગમે તે eg. ભોજન વ્યર્થથી ભરે eg. showpiece	૧) લક્ષ - મંજિલ વિના (M) નિષ્ક્રિય નહીં બહારમાં મસ્ત eg. લાકડું વહેણ નિર્થક eg. પાંદડું હવા	પાકો નિર્ણય - વીર્ય સ્ફુરણ હજી eg. કોઈ પ્રગટાવી આપે અંધકારમાં બુઝાવી દેશો ગમો
વ્યર્થથી દુઃખી સિદ્ધ ભરનાર - થાય પરિગ્રહ ધન-પદ વ્યસન પ્રતિષ્ઠા સંબંધો eg. આંકડાની દોડ	(A) સુનિયોજિત યાત્રા વિવેક લક્ષ eg. નાનાં પગલાં સાર્થક પાછળ	પ્રકાશનો પ્રેમ - દંભ ચર્ચા પ્રકાશની - માનો - મનાવો પ્રેમ અંધકારનો - ઠગો - eg. દેવળ
જીવન શેનાથી ભરશો આત્મપરિચય - તૃષ્ણાનો અંત જ્ઞાનદીપક - માંગ બંધ	૨) જીવન એક પ્રતિક્રિયા (M) Reactive eg. પંખો ગુલામ affected	નક્કી કર - કેમ ધર્મ કરવો છે? પ્રથમ - તો પરની આશા દીપક ફેરફાર કેમ? પ્રગટાવવા
શેના માટે સર્જયા છો? ઊડવાની ક્ષમતા - કેમ ઘસડાઓ eg. પાંખ eg. બળદગાડું plane	(A) Responsive eg. ધક્કો non-affected નહીં માલિક	ધ્યાન કરવું છે પણ..... ભક્તિ સત્સંગ - અભિપ્રાય અવળો યથાર્થ નહીં - આધારબુદ્ધિ બહાનાં કાઢશે eg. દોરડાં ઢીલાં
શું કરી રહ્યા છો? નહીં ઊડો તો - સ્વભાવને ધરતી પર પ્રતિકૂળ ઘસડાવું પડશે વર્તો છો	૩) સુખ-દુઃખ વ્યાખ્યા (M) બહાર - જવાબદાર - તૃષ્ણા ભય	અધૂરો નિશ્ચય - અકલ્યાણ માત્ર મોક્ષ ઇચ્છા - તેથી જ તો અંતર્મુખી થવાશે અપૂર્વની પ્રાપ્તિ હજી થઈ નથી
સ્વભાવને પરમાં અનુકૂળ - વ્યસ્ત વસ્તુમાં eg. પાંખ ખોલી નથી ચેષ્ટામાં eg. દેષ્ટિ કરી નથી	(A) વિચાર - નિશ્ચય - Same - આધારબુદ્ધિ છૂટે છતાં different - સ્વ પરિણામ - Always પર focus	
મનુષ્ય - પર્યુષણ એક - સ્વરૂપ પ્રતિ જાગવાનો અવસર - જાણવું - સ્થિર	૪) અતૃપ્તિ : ભાવ, અભાવ (M) છે - ભોગવતો નથી નથી - વ્યાકુળ eg. Golf સદા વ્યાકુળ	
બહાનાં નહીં - wasting time eg. ask eg. movies them cards	(A) સંતુષ્ટિ - તૃષ્ણાનો અભાવ not by પ્રાપ્તિ - વસ્તુની જરૂર નથી પ્રાપ્તિ નહીં	
સમય નહીં રહે - મૃત્યુ eg. ભીખ eg. Alexander Great	સ્વભાવદેષ્ટિ - not સંયોગદેષ્ટિ અંતર્મુખતાનો અવકાશ	

પ્રવચન-૧ પત્રપ્રવેશ (b)

(D) સત્યપુરુષનું અવલંબન	(E) પત્રપ્રવેશ
મહાપુરુષના અપૂર્વ યોગે - ભાન આત્મસિદ્ધિજી eg. ઉપદેશથી - ભ્રમ અપૂર્વ ભાન તૂટે	On whom? વચનામૃત - year of સોભાગ પ્રત્યે શુદ્ધ સમકિત (કારતક સુદ ૧૪)
તોફાન - આંધીરૂપ છે અડપાન ઊખડે - માન્યતા છાપરાં ઊડે પરિણામ ઘર તૂટે જીવનશૈલી	On સોભાગભાઈ ૨૪૭ - પ્રથમ ભાદરવા વદ ૧૩.....① ૨૪૪ - કારતક સુદ ૬ Tuesday.....⑦
બેહોશી તૂટે - જાગૃતિ આવે પોતાનું માનતો - તે છૂટી જાય માંગ બંધ - ચિંતાનો અંત પ્રેમરસ અનુભવ - સ્વરૂપમાં નિજતા	મોક્ષનાં કારણરૂપ - સર્વોત્તમ માંગલિક વચનો પરિચયની - મુખ્ય મુખ્ય વાત શરૂઆતમાં સ્પષ્ટ બતાવી
મનુષ્ય અવસર - વ્યર્થ ન જાય eg. ફૂલની સુગંધ eg. બીજની યાત્રા	સોભાગભાઈ પરિણામન પરમપ્રેમે અઘ્યાં - પ્રયાસ કર્યો જીવન ઘડ્યું - નિર્મળતા પ્રગટાવી
ચૂકતા નહીં - બહાનાંઓ eg. તીર્થંકરયોગ eg. શિવપુરી એળે ડાકુ - કવિ	સમકિતની પ્રાપ્તિ દર્શનમોહ મંદ કર્યો - નિશ્ચય સમકિત મિથ્યાત્વ ફિક્કું પ્રાપ્તિ
કેટલા શ્રમે પ્રાપ્ત યોનિઓમાં eg. ઘણી વાર ભટક્યો ગધેડો પછી	eg. રત્ન જેવાં વચનો રત્નો મળે - તેવો તેમને જેવો ઉલ્લાસ થયો
અનેક જન્મોથી - છતાં જાગવાનું eg. બીજે જુએ નામ નહીં ભીતર નહીં	જો આપણે પણ યથાર્થપણે અહણ કરીએ - તેથી માંગલિક તો કામ થાય વચનો કહ્યાં
Be clear - શું જોઈએ છે સંસાર eg. beggar Mulla કે food - movie મોક્ષ	૫ હિતશિક્ષાઓનો અભ્યાસ ૨૦૨૦ પર્યુષણ - lock 8 days down
પત્રાંક-૧૮૩ મહાપુરુષના યોગે અપૂર્વની પ્રાપ્તિ કરી લો થોડો સમય છે આજ્ઞા આરાધનમાં જ્ઞાયક અભ્યાસમાં	Synopsis Day - 1 પ્રવેશ eg. મુખપાઠ Day - 2 મહિમા વસોબોધ Day - 3-7 હિતશિક્ષા Day - 8 પત્રસાર

પત્રાંક - ૧૬૬ પ્રવચન-૨ સત્પુરુષની વાણીનો મહિમા (a)

તા. ૧૬-૮-૨૦ રાત

(A) સત્પુરુષની આવશ્યકતા	(B) અનંત આગમ	(C) વચનનો મહિમા - શ્રદ્ધા
① સત્પુરુષ દશા અનુભૂતિનો અદ્ભુત મહિમા જેને અનુભૂતિ તેને આંગણે - શ્રુતસમુદ્ર - સંસાર મોક્ષના ચૈતન્યરત્ન મૂળ માંડવા પ્રાપ્ત છેદાય	② એક વચન આરાધે તો સર્વ શાસ્ત્રોનો eg. ઊંઘતાને સાર પ્રાપ્ત બૂમ (૧-૨-૩)	⑦ સત્પુરુષની વાણીનો મહિમા Don't think that આચાર્યનું નથી - માટે આગમ નથી
પરિણતિ નિજાત્મા તરફ વાળી ક્ષણે ક્ષણે મુક્તિ તરફ ક્ષણે ક્ષણે સિદ્ધપદ આરાધના અલ્પ કાળે મોક્ષ	અનંત આગમ ભણી ગયો જાગી ગયો બધાનો સાર કરી ગયો પામી ગયો	જેટલો મહિમા આગમોનો તેટલો મહિમા આ વાણીનો તો જ પરિણમશે
eg. સમ્યગ્દષ્ટિ બળદ - ખરી - વિષ્ટા ધન્ય તિર્થંકર ઉપકારી સર્વસ્વ ખરી સત્પુરુષ ન્યોછાવર ધૂળ નહીં	એકેક વચન - શબ્દ આત્મામાંથી eg. સહજાત્મસ્વરૂપ પરમગુરુ આત્મા સુધી લલ્લુજી મુનિ	દિવ્યધ્વનિ - આગમવાણી - સત્પુરુષની વાણી All જિનવાણી - શૈલી / ભાષામાં All ઉદ્ગમસ્થાન ફેર એક આત્મામાં જ - આશય / મૂલ્યમાં ફેર નહીં
સાક્ષાત્ ધર્મરૂપ થયેલા છે ઓળખાણ eg. આદર્શ વૃત્તિ જોડવી અવલંબન ધર્મને પામે eg. આકાશ - સ્તંભ	કેવળજ્ઞાન આત્મામાં છે કેવળજ્ઞાન - તેવાં થાય વચનો છે	જેમ આગમોની પૂજા તેમ સત્પુરુષની વાણીનો - તેને જ મહિમા પરિણમશે પૂજા (પરિણમન ઉપાદાન સાથે સંબંધ)
સ્થિતિકરણ - પ્રભાવના - વાત્સલ્ય ઘોર - નિરુત્સાહી - વૃત્તિ પરિષદ-ઉપસર્ગ ડગતા ઉત્થાન અડગ સ્થિર મોક્ષ તરફ	③ આગમ (ગમ - ગચ્છતિ) - ભગવાન પાસેથી જે જ્ઞાન આવ્યું - આવવું, શાસ્ત્ર	⑧ એક વાક્ય - એક શબ્દ eg. Doctor - prescription all Vakil - advice - knowledge - experience
વાણીમહિમા આત્માને અડીને - નીકળતી વાણી ઝંખના જગાડે - ઊંચે લઈ જાય પુરુષાર્થ બળ - અંતર્મુખ કરે	અનંત ૪૫ - પૂર્વે થયેલા ૩૨ તીર્થંકરોના મળીને	આજ્ઞારૂપે લેવાય તો અનંતું eg. સહજાત્મસ્વરૂપ પરમગુરુ કલ્યાણ લલ્લુજી મુનિ
શ્રીમુખે = મોક્ષનો આત્માનંદની ઉપાય - વાતો સંવેગ જગાડે - ઉલ્લાસનાં ઝરણાં વેદના ભૂલાવે - સમ્યક્ પ્રતીતિ પરિણામ સ્થિર	④ પ્રશ્ન કર્યો - મૂક્યો અનોખી eg. પત્રાંક ૨૭૨ પદ્ધતિ-શૈલી કુંવરજી મગનલાલ	પત્રાંક ૭૫૧ પ્રથમ સમકિત a) આપ્તપુરુષની - શ્રદ્ધા પ્રતીતિ
વેગ - જુસ્સો નિધાન બતાવે - eg. ૧૨મા દેવલોક રાજ્યપદ તુચ્છ ભોગ ત્યાગવા તત્પર સહેલાં તૃણ ભાસે	વિચાર કરો ચિંતનનો આગ્રહ સત્પુરુષની વાણીનો સ્થાપી જ છતાં મહિમા જગાડવા	b) આજ્ઞાની - સમર્પણ અપૂર્વ રુચિ
ઉત્સાહ જાગે આત્માને સાધું - eg. રાજા જોઈ eg. ૨૩વું જ્ઞાન દર્શન દરિદ્રતા પિયરિયાં ચારિત્ર પ્રગટ કરું - ટળશે જુસ્સો તરત પરિણમે -	⑤ એક શબ્દમાં - અનંત how ૧ - ૨ - ૫ - ઉદ્ગમસ્થાન એ જ ૩૨ - ૪૫ - આગમ from આત્મા અનંત? - સત્પુરુષનાં from આત્મા	c) સ્વચ્છંદનિરોધપણે આપ્તપુરુષની - પ્રેમ ભક્તિરૂપ
વિશ્વાસ આવે કે હું પણ સાધું અવશ્ય થશે ભાવ વર્ધમાન	એક શબ્દ કહે - 'આત્મા' - આત્મા સાથે સંધિ થઈને આવે - જ્ઞાનમાં આત્મા પ્રત્યક્ષ છે - જેમાં અનંત આગમ છે	⑨ એકેક શબ્દનો મહિમા - ચૈતન્ય નીતરે / રગડાય eg. દ્રાક્ષ શરમાઈ eg. શેરડી અભિમાન વનમાં ગઈ ચિચોડામાં પિલાય
વાણી આનંદની વરસે - પ્રસાદી પ્રાપ્ત ધ્યેય બાંધ્યું - સદા સાથે	⑥ વિદ્વાનના શબ્દમાં - નહીં આત્મા પ્રત્યક્ષ - શબ્દમાં નથી દૈવત નથી	પત્રાંક ૩૨૨ - સમ્યક્ પ્રકારે જ્ઞાનીને વિષે અખંડ વિશ્વાસનું ફળ - કેવળજ્ઞાન દોડતું આવે
પ્રતિષ્ઠિત કર્યા - સિદ્ધલોકમાં પણ સાથે કરુણાને લાંછન અંતર્મુખી થઈ સ્વરૂપની પ્રાપ્તિ	ગમે તેવી વિદ્વતાથી જોરદાર છતાં આ વિવેચન તાકાત નથી	આશ્રય - નિશ્ચય કર્તવ્યરૂપ eg. ડોશી - અખંડ શ્રદ્ધા પર્વત - પ્રાર્થના - આનંદ કુવારા Bible

પ્રવચન-૨ સત્પુરુષની વાણીનો મહિમા (b)

(D) મોક્ષનાં કારણરૂપ અસંખ્યની સમ્મતિથી	(E) નિશ્ચય સર્વ જ્ઞાનીનો
પાંચ હિતકારી શિક્ષા વિષે - આત્મકલ્યાણકારી - અસંખ્ય સત્પુરુષોની સાક્ષીથી	સત્પુરુષનાં વચનના અવલંબનથી કલ્યાણનું eg. અંતરરોગ મૂળ ટાળવા સમ્યગ્દર્શન પમાય અમૃત સમાન
બે પ્રમાણ અનુભવ આગમ - મને કલ્યાણકારી - અસંખ્યને માન્ય છે ભાસ્યાં (સાક્ષી છે)	દેહ શ્રદ્ધા of વચન eg. વૈદ્ય eg. વમન કરાવી આંગળી કાપવાથી ઝેર કાઢે બચાશે (મિથ્યાત્વ)
આવું heading આપી start eg. આગમની ભાષા કર્તા અનુભવની વાણી	અનંત કાળથી ભટકે છે ભૂલ પર્યાય eg. માથું દુખે ભ્રમણ દ્રવ્ય શરીર bed
⑩ ૧) મોક્ષનાં સર્વોત્તમ કારણરૂપ મોક્ષ એ પરમ કલ્યાણનાં પરમ કલ્યાણ છે - પરમ કારણરૂપ વચનો છે	ધર્મના નામે પણ મૂઢતા ધર્મ સંસાર અધર્મ સાધનાનું સ્વરૂપ સ્વરૂપ
કલ્યાણકારી - તેથી મંગળરૂપ - મં + ગલ - મેં માન્યા છે - મંગ + લ મને લાગે છે	મોક્ષ ઉપાય સર્વ જ્ઞાનીનો વિષે - એક જ મત ક્રમમાં so કાળાનુસાર ભેદ - અસંખ્ય
⑪ ૨) અસંખ્ય સત્પુરુષોની સમ્મતિથી a) ૨, ૪, ૧૦૦૦, લાખ નહીં but અસંખ્ય?	તાત્વિક વ્યાવહારિક ઉપાય - ઉપાય અનંતા અસંખ્ય all recent
b) Why અસંખ્ય (several) not અનંત?	શ્રી આત્મસિદ્ધિ શાસ્ત્ર - ૧૧૮ નિશ્ચય 'સર્વે' Because eg. કુંદકુંદદેવ તાત્વિક ઉપાય shown પ્રત્યક્ષ
તાત્વિક મોક્ષમાર્ગ ત્રણે કાળમાં eg. શ્રી આત્મસિદ્ધિ શાસ્ત્ર એક જ એક હોય ત્રણ કાળમાં	અભિવ્યક્તિ આશયભેદ ભેદ હોય - ન હોય પદ્ધતિ - લક્ષ શબ્દ - કાર્ય પ્રકાર - પ્રયોજન
વ્યાવહારિક રૂપ દેશ-કાળ eg. શ્રી આત્મસિદ્ધિ શાસ્ત્ર જીવની વૃત્તિ પ્રેરે તે પરમાર્થને eg. no smoking	નિજપદ પ્રાપ્તિનો ઉપાય હવે પ ગોપવ્યા વચનો દ્વારા - વિના કહેવાના છે
આ વચનોમાં સર્વ શાસ્ત્રોનો અસંખ્ય સાર છે - જ્ઞાનીઓને સમ્મત છે	અનુભવ પ્રમાણભૂતતા સિદ્ધ સાથે eg. પત્રાંક ૧૬૬ - ૧૮૪ - ૨૧૧ ૧૭૨ - ૨૦૦ - ૨૧૭
તેમના ઉપદેશથી વિરુદ્ધ પ્રકાશવામાં - સર્વે એ આવું નથી સ્વીકારેલ છે	કુંદકુંદદેવ - સમયસાર પ્રથમ ગાથા - શ્રુતજ્ઞાન પદ્ધતિનું સ્મરણ - શ્રુતકેવળી - મોહનાશ માટે યશોવિજયજી - અધ્યાત્મસાર પ્રબંધ ૧ - શ્લોક ૭ - પંડિતોના સંપ્રદાયથી - અનુભવયોગથી - શાસ્ત્રથી

પત્રાંક - ૧૬૬ પ્રવચન-૩ માયિક સુખની વાંછાનો અભાવ (a)

તા. ૧૭-૮-૨૦ રાત

(A) ઊછળતી રુચિથી શ્રવણ	(B) માયિક સુખ	(C) વાંછાનો અભાવ
જ્ઞાનીની ઉન્નત માર્ગની વાણી પ્રેરણા eg. ભૂખ વિના eg. પાણી વિના eg. ન જાગવું - ઢોલ - ગરજ નથી	માયિક આભાસરૂપ - Projected સુખાભાસ - માયાનું કલ્પિત - વાસ્તવિક નહીં	વાંછા because of wrong અભિપ્રાય - સુખ મળશે
ભોગવૈભવના રસિયાને eg. બહેરા આગળ eg. જાગવાની ઉપદેશ ઈચ્છા નહીં eg. અરણ્યરુદન જેવું તેને કોણ જગાડે	માયિક સુખ સંસારસુખ eg. મનગમતા - વાંછા અણગમતા - અકળામણ ઈન્દ્રિયસુખ eg. સ્વાદ - સુગંધ સંગીત - સ્પર્શ	વિષયો કરતાં પણ - વાંછા વાંછા can be even if વિષયો not there
આત્મસ્વરૂપની પ્રાપ્તિ અર્થે નીતરતું હૃદય - છલોછલ પ્રેમ ઊછળતી રુચિ - અંતરની ધગશ	મળશે એવી આશાથી તૃપ્તિ નહીં eg. ઊંઘનો પણ થાક છે થાક eg. retire થવું છે	અભાવ - how? ૧) સત્સંગ દ્વારા સમજણ ૨) આત્મનિરીક્ષણ દ્વારા અભિપ્રાય change ૩) પ્રસંગે પ્રસંગે જાગૃતિ
વિભાવનો સંસારનો થાક - કંટાળો eg. સર્પ સાંભળતાં eg. દર્શનમોહનો ભય ભય	Not giving you anything eg. lot of water eg. રંગનું માત્ર એક બુંદ નહીં પ્રતિબિંબ goes in આત્મા આત્માને કંઈ મળતું નથી	ઊંઘી સમજણ - વાંછા રહે પ્રથમ નિર્ણય - પછી ભાવના એમાં નથી છોડવી જ છે
પરિભ્રમણની ચિંતા eg. દીકરી સ્વરૂપરૂપી ઘર - વર વર - ઘર ઊંઘ નહીં નિદ્રા નહીં	માયા = પ્રક્ષેપણ + પ્રભાવિત કલ્પનાની જાળ નાખવી મોહિત eg. સ્ત્રી તેથી સુંદર eg. cactus / વાળ	Question = સુખ નથી તો સંયોગથી - સુખ કેમ ભોગથી ભાસે છે?
સંસાર સંજોગોની પ્રિય નહીં કામના નહીં સ્વરૂપવાતનો આગસ હર્ષ - ઉત્સાહ નહીં	માયા = નથી - છે તેવી પ્રતીતિ વિકારો eg. દોરી - સર્પ જાગે ભય - તૃષ્ણા etc.	Answer = મોહના કારણે - ત્યાં કલ્પે તેથી વાંછા અરતિનો વાંછા પૂર્તિ અનુભવ જાગે નહીં ત્યાં સુધી
જ્ઞાની ઉપદેશે છે - eg. પળ પળ eg. જુગજુગના હિમાલય અંધારામાંથી જેવડી ભૂલ બહાર આવ	માયિક = સાચું માની લેવું eg. Movie - સત્ય = સુખીદુઃખી પડદો અસત્ય શાંત - પડદો તુચ્છ false projectionમાં રસ	ભોગ - અરતિનો પ્રતિકાર ભોગવે - તેને - ઔપચારિક દુઃખનો - સુખ not અભાવ માને વાસ્તવિક
કેમ સમજાતી નથી વાત eg. સ્વપ્નમાં હવે મસ્ત પડખું ફેરવ	સત્ય માનવાથી નુકસાન - બધું દાવ પર eg. fast forward બધું ગુમાવે death - સત્શોધ બંધ મિથ્યા તુચ્છ	eg. ખાજ - ખાજ ઈચ્છા - ખાજ નથી તે સુખી - નહીં તો ઉદ્વેગ - ખાજેચ્છાનો અભાવ - ખાજો/સુખી થયો - દુઃખી/ઔપચારિક સુખી
મહાપુણ્યના ઉદયે માનવજન્મ વિવેકશક્તિ પરમાર્થ અનુકૂળ વિકસિત સંજોગો બુદ્ધિ	મિથ્યા - so strong eg. સ્વપ્ન - વર્ષોનું સત્ય જોતાં can't break કેટલું સત્ય - જાગવું પડે	eg. medicines / eg. ભૂખ - ભોજન - નીરોગી કે તે - ભૂખનું દુઃખ સુખી? તો સારું - નબળાઈ દૂરરૂપ - પ્રતિકાર તે સુખ સુખ નથી
સદુપયોગ - વ્યર્થ ન ગુમાવ આત્મા તરફ eg. ખોટાં બહાનાં ઉપયોગ લગાડ દલીલો નહીં બચાવે	મોહમાંથી જાગો જાગવા eg. મરવા તૈયાર નથી જીવો તે પ્રમાણે ઈચ્છતો ભાગો નહીં જાગો within	દુઃખ જ છે - આતુરતા (વિકલ્પ) - પ્રયત્ન (હિંસા) - દ્વેષ (opposite)
વસોના બોધમાં અભક્ષ્ય / વ્યસન વાંચન ૩ પાઠ / મંત્ર મનન મુખપાઠ વિષે જણાવવું	ચેતી જાઓ પ્રક્ષેપણમાં આસક્તિ - અહંકાર eg. નિદ્રા લંબાય	- ભય (અભાવ) - રાગ (મલિનતા) - કર્મબંધ (ઉદય) ઔપચારિક - ઔપચારિક - વાસ્તવિક સુખ દુઃખ વાંછાઓ છોડ્યા અભાવ વિકલ્પો વિના તે સુખ વિકારો છૂટકો નથી

પ્રવચન-૩ માયિક સુખની વાંછાનો અભાવ (b)

(D) જ્યારથી શ્રવણ ત્યારથી ક્રમનો અભ્યાસ	(E) ત્યાગની ધાંધલ નહીં
જ્યારથી વાક્ય શ્રવણ દિશા - છોડવું છે દષ્ટિ એવી ભાવના ખૂલી થાય	ત્યાગની ધાંધલ નહીં eg. દેખાદેખીથી eg. University eg. guiltથી સિદ્ધ કર
ભવરોગથી - તક અસિત છું મળી પુરુષાર્થ - eg. વિષ્ટાના કીડા કરવો છે જેમ મરવું નથી	દીક્ષા - આત્માર્પિત થાય યથાર્થ eg. સ્વાદલોલુપતા સમજણ eg. ભોગપરિણામ વૈરાગ્ય વિના - suffocation suppression
છૂટવાના ક્રમનો અભ્યાસ કર જાગરણ = સમજણ / નિશ્ચય આચરણ = practice / ઈચ્છા અભાવનો અભ્યાસ	ક્રમનું ઉલ્લંઘન મોટો અપરાધ માર્ગચ્યુત - દુર્લભબોધિ બને
ક્રમનો અભ્યાસ યોજનાબદ્ધ - સમજણ વ્યવસ્થિત રીતે practice સમ્યક્ પ્રકારે	ત્યાગ = થાક, કંટાળો eg. stop - સુખબુદ્ધિ after not gone 5 rasgulla - comes back differently
ક્રમ - પદ્ધતિ અનુભવસિદ્ધ - કામ કરવાની થયેલી યથાર્થ પદ્ધતિ	યથાર્થ ત્યાગ should - મિથ્યા સમજણ છોડી feel - સુખ નથી છોડવું
સામાન્યપણે અર્થ થાય - પ્રથમ = હિંસા + તીવ્રતાવાળું - પછી = પરિણામ + મંદતાવાળું	અયથાર્થ ત્યાગ changing - things of - persons સુખસામગ્રી - activity
ભોગ રોગનું મૂળ Medical = stop overindulgence ધર્મ = અશાતા વેદનીય ઉદય અધ્યાત્મ = stop વાંછાઓ	eg. સૂતાં - બેઠાં - ચાલતાં થાક્યો - problem so not change solved
રહસ્યાર્થ of પરમકૃપાળુદેવ ૧) પ્રથમ - સમજણ બદલ ૨) પછી - વાંછા ઘટાડ ૩) પછી - બાહ્ય ત્યાગ	eg. રોગી - દવા - ડોક્ટર રોગકારણ - માન્યતા નથી છૂટતું નથી છૂટતી
નિદાન - ચિકિત્સા Causative factors - પછી of સુખદુઃખ treatment તપાસ નક્કી કર how	eg. વ્યવહારે - પરમાર્થે વસ્તુત્યાગ - સમજણ? ક્રિયા બંધ - રસ?
૧) પ્રથમ - મુમુક્ષુતા દેઢ કરવી ૨) પછી - વિરાગતા કેળવવી ૩) પછી - બાહ્ય ત્યાગ	સામગ્રી - concept ત્યાગ - ત્યાગ વ્યવહારમાં ક્રમ ઊલટો થયો છે
Checking - catching is more important eg. કચરો લાગે - સાફ કરશે સોનું લાગે - સંઘ્રલ કરશે	વિચારશીલતા વધવી જોઈએ Even - સાચી બુદ્ધિશાળી દિશાના can't વિચાર જોઈએ
ક્રમ - ધાંધલ નહીં ૧) જ્ઞાન - ત્યાગની ૨) રાગ સર્વસંગપરિત્યાગની ૩) ત્યાગ ધાંધલ નહીં	જાગવું - ભાગવું વિકાસ મૂઢતા

પત્રાંક - ૧૬૬ પ્રવચન-૪ સદ્ગુરુની આરાધનાથી સફળતા (a)

તા. ૧૮-૮-૨૦ રાત

(A) Revision	(B) સદ્ગુરુની શોધ	(C) અર્પણબુદ્ધિ
જે સુખ ભાસે - સુખાભાસ ભાંતિ - જૂઠ ગમવા લાગે માયિક eg. Mulla પડો eg. old - young	માયિક સુખની - પોતાની મેળે વાંછા - નહીં છૂટે મદદગાર અર્પણ આજ્ઞા સદ્ગુરુ શોધ તો જ	આમ - બેનો નિષેધ મતિકલ્પના = બધું શાસ્ત્રમાં છે અસદ્ગુરુ = ઊંટવૈધ આશ્રય રોગવૃદ્ધિ સંભાવના
અજ્ઞાનતાના વાંછા રહે કારણે દુઃખી કરે eg. ઔપચારિક eg. જ્યારથી ઔપશમિક દિશા / દષ્ટિ આત્મિક ખૂલી	સદ્ગુરુની શોધ સત્પુરુષને અર્પણ થયે આત્મજ્ઞાનીને સદ્ગુરુ eg. boy - husband	સદ્ગુરુ જોઈએ eg. chemist eg. હાર્દિક ઘટના prescription શારીરિક - નુકસાન બૌદ્ધિક નહીં eg. list
મુક્ત થવું છે ભાવના - કમનો અભ્યાસ જ્ઞાન eg. કયરો - સાફ રાગ સોનું - સંગ્રહ બાહ્યત્યાગ	Ⓐ સામે હોય - પાસે હોય સંપ્રદાયના જે ગુરુસ્થાને હોય eg. માત્ર eg. માત્ર બાહ્ય વેષ કુળધર્મના	શોધ - પ્રાપ્તિ = પછી શું કરવું? ત્રણે યોગથી - ત્રણ સોંપણી અર્પણતા હૃદય બુદ્ધિ ઈચ્છા પ્રેમ શ્રદ્ધા અર્પણતા
વિચારશક્તિ વધારવી eg. જાગવું Even વિકાસ બુદ્ધિશાળી can't ભાગવું એ દિશામાં વિચાર મૂઢતા	આત્મજ્ઞાની - તે સાચા ગુરુ મોક્ષમાર્ગે વિચરે - માર્ગને જાણે વાસના ટળી - આત્માને અનુભવે	ઓળખાણ - અહોભાવ - અર્પણબુદ્ધિ eg. વસ્તુની નહીં - અભિપ્રાયની eg. માત્ર બોલવું - change belief નહીં thought - feeling
ભાસવાને - અભિપ્રાય સાથે સંબંધ - Feelingથી નિશ્ચય (અભિપ્રાય) - Check at feeling level - વિચાર / experiment - change અભિપ્રાય - અભિપ્રાય dominates next feeling	આત્માર્થીને - આત્માર્થ જ પોષવો Wants આત્મજ્ઞાન - અજાણ્યો નહીં Needs આત્મજ્ઞાની - જાણકાર	Way of thinking (પ્રકૃતિ) can't change - no અર્પણતા eg. દાન કરે - સેવા કરે સત્સંગ કરે તોપણ
આકુળતા ભાસે તો eg. તીવ્ર ક્રોધ અભિપ્રાય વ્યાકુળતા / guilt change apology આવે	શોધ = આવશ્યકતા ઊભી કર ન હોય તો eg. પાડોશમાં છતાં હોય તો eg. ગમે તેમ મળી રહેશે	તપાદિ ઘણું કરે પણ પ્રકૃતિ મૂકતો નથી eg. તો પ્રાણ જાય તેની સાથે જ જાય
મુમુક્ષુ - in અવલોકન stage checks - જેટલું તુરંત feelings - thoughts - રસ ઘટવા beliefs લાગે	ઉપદેશવચનરૂપે - 'શોધ કરવો' આત્માર્થીને - eg. tally થયા વિના કરવા નહીં રહે લખ્યું	તન - મન - વચન - આત્માથી અર્પણબુદ્ધિ કરવી - એટલે શું? આજ્ઞા પાળવામાં ભોગ આપવા readiness તૈયાર
If managed well - get results If haphazard eg. accounts then મૂંઝાય eg. નાહું	Path is straight but narrow સરળ - અગમ્ય - કલ્પના ગમ - ગુરુગમ નહીં અનુભવી	તન = મન શરીરની અશાતા - ભોગ આપવા મનની પ્રકૃતિ બદલવા તૈયાર eg. માલપૂડા eg. કમાણી ન થાય
eg. મીઠાઈમાં રસ - છોડી દીધું હવે - અભિપ્રાય - રસ ખબર ઘટ્યો નહીં પડે - જો દમન - ઊછળશે	Ⓑ કોઈ મળે - માર્ગદર્શન આજ્ઞાએ વર્તી - પ્રાપ્ત કરવું eg. મતિકલ્પનાએ પુસ્તક વાંચી ભૂલની સંભાવના	સંપત્તિનું સમર્પણ નહીં પક્ષનું સમર્પણ eg. સેવે સદ્ગુરુ - ત્યાગી દઈ નિજપક્ષ
If not ત્યાગ - શું કરવાનું ૧) રસનો ત્યાગ - is important ૨) Cultivate better રસ (then વસ્તુ ત્યાગ)	eg. ભરવાડ - medical books જાણકાર - treat કરવા લાગે સાચો વૈદ્ય - એમ જોઈએ લાગે	કિંમત ચૂકવવા તૈયાર eg. વિદ્યા eg. 1 kg શાક fees / tuition 1 kg gold charges
૩) વિભાવની વેદના ભાસવી ૪) eg. તલવાર eg. death દુઃખરૂપ	પેટ - માથા માટે doctor આત્મજ્ઞાન માટે books?	Both not possible તન મનની - સમર્પણ સુવિધા ભાવ
૫) રસ ફિક્કો થતો જાય ૬) Ends in ઉદાસીનતા વીતરાગતા	મતિકલ્પના = સંસારક્ષેત્રે - ધર્મક્ષેત્રે eg. black eg. Tibet ઈશ્વર સ્વર્ગ	અનંતો લાભ - અનંતું નુકસાન દેખાય દેખાય તો આવો = ઉપદેશવચન ભાવ થાય સહજ - tally માત્ર

પ્રવચન-૪ સદ્ગુરુની આરાધનાથી સફળતા (b)

(D) આજ્ઞા આરાધનનો ઉત્સાહ	(E) નિઃશંકતાથી આરાધન (Tom)
પરમેશ્વરબુદ્ધિ થઈ છે eg. ગુરુદેવ - મનુષ્ય નથી દેવ - divine ભગવાન છે ભગવત્તા eg. ખીલેલું દિવ્ય ફૂલ	નિઃશંકતાથી આરાધન શંકા - એકતાન ન સંદેહ થવાય તર્ક વિતર્ક - પત્રાંક ૧૪૭
જીવનનું - પ્રબળ આકર્ષણ eg. magnet - ઈચ્છા જેમ સોંપણી ખેંચવા લાગે - આજ્ઞાકિતતા	લોકસંજ્ઞાથી - લાચારીથી મજબૂરીથી શ્રદ્ધાથી સંકલ્પપૂર્વક ઉલ્લાસથી બહુમાનપૂર્વક
વાસનાક્ષય માટે - આજ્ઞા આરાધે શક્તિ - પરમાં અહંમમ ઘટે ગોપવ્યા - સ્વમાં એકત્વ સધાય વિના	માત્ર મોઢેથી બોલે બરાબર છે માન્યતા કરીશ - કરે બદલે નહી
ભવાબ્ધિતારિણી સમજે eg. કર્મોદયનો શિકાર ન બને	કલ્યાણકારી સમજીને ઉપચારથી - nothing હૃદયથી - વિનય બુદ્ધિથી - વિવેક
અજ્ઞાનનો અહંકારનો સ્વીકાર - એકરાર ઝૂકવા - બાધા ન તૈયાર પહોંચાડે	બુદ્ધિમાં set થાય તો જ ગુરુ આજ્ઞા - બુદ્ધિ આરાધન આરાધન નથી છે
અહંકાર - શણગારવા? તોડવા? મહાન eg. કબીરજી યાત્રાએ જો ઘર બારે અપના ન જઈ શકે સો ચલે હમારે સંગ	અપૂર્ણ - અશુદ્ધ છે બુદ્ધિ - અવ્યાવહારિક રાજી ભાસે ન થાય - આશય ન સમજાય
જેમ કહે તેમ - કરીશ eg. મા - બાળક - એકડો eg. યોગાનંદ - યુક્તેશ્વરગિરિ	સંકલ્પ-વિકલ્પો થાય શુભ છોડાવે પાછું એ જ અહંકાર કઢાવવા કરવાનું કહે
દુઃખી - દેખી - આર્તધ્યાન - રૌદ્રધ્યાન - સમર્પણ - શ્રદ્ધા ખામી ખામી	Judgement - આદત આપવાની છોડવી કલ્યાણકારી - યોગ્ય હિતકારી યથાર્થ છે
નિષ્કામતા આત્માર્થ પોષવા - મનરોગ નહીં eg. તો બીજા eg. માનનું ભવે પણ commission scope નહીં	Philosophical - practical - લેવાદેવા નહીં - અહંમમ સંબંધ - તે સ્વીકારે - ન સ્વીકારી શકે
સકામતા બે પ્રકારની : લોભ = પુણ્ય - અનુકૂળતા - પ્રતિકૂળતા મળશે ટળશે માન = સારું - appreciation દેખાશે મળશે	શાસ્ત્ર સાથે તુલના આમ કહ્યું - તો કેમ આપ આમ આવ્યો - શાસ્ત્રથી કર
માનાદિથી મલિનતા વધે આજ્ઞાપાલન - weak શ્રદ્ધા બનતા જાય	ભક્તિ એવી શાસ્ત્ર - શાસ્ત્રનું સુધારીશ અર્થઘટન સુધારવું
eg. પ્રભાવ - ભીડ - પ્રત્યક્ષ ખોવાય - દુઃખ થાય છે વિશિષ્ટતા મળતી નથી તે eg. ફુગ્ગો ફોડ	આપ્તપણાનો નિર્ણય પ્રશ્ન પૂછતાં - સમર્પણ પહેલાં કરવો ભાવે - આજ્ઞા આરાધ

પત્રાંક - ૧૬૬ પ્રવચન-૫ જ્ઞાનક્રિયાનું અનંત વાર નિષ્ફળપણું (a)

તા. ૧૯-૮-૨૦ રાત

(A) નિઃશંકતાથી આરાધન	(B) તો જ અભાવ	(C) અનંત વાર નિષ્ફળ
સદ્ગુરુ શોધ બેનો eg. chemist નિષેધ doctor - prescription eg. આવક - ખર્ચામાં અનુભૂતિ - ચર્ચામાં	બુદ્ધિમાં set થાય તો જ eg. આજ્ઞા આરાધક eg. philosophical કે practical બુદ્ધિ આરાધક - સ્વીકારવા અતૈયાર	પરિભ્રમણના assessmentનો મુદ્દો - શુભ ક્રિયાની હાથમાં નિષ્ફળતાનું પાસું લીધો
અર્પણબુદ્ધિ eg. સેવે સદ્ગુરુ - સંપત્તિ નહીં ત્યાગી નિજપક્ષ - પક્ષ સમર્પણ	બુદ્ધિ - અપૂર્ણ / અશુદ્ધ રાજી નહીં eg. શુભ અવ્યાવહારિક અહં પાછું આશય ન સમજે eg. ઝટ દોષો	અનંત કાળના પરિભ્રમણમાં નવો ઉત્પન્ન - so did થયો નથી many times in past
આજ્ઞા કઠિન - અનહદ પાલન : પણ - લાભ eg. ખભે રાખવા eg. સમજણ ચરણે ઝૂકવું નિર્ણય ઈચ્છાશક્તિ	શાસ્ત્ર સાથે તુલના આમ કહ્યું છે - તો કેમ આપ આમ આવ્યો?	4 things - many times સત્ મળ્યા - અંતરંગ ક્રિયા સુણ્યા શ્રદ્ધયા થઈ નહીં નહીં - આત્મપ્રાપ્ત નહીં
આજ્ઞામાં - વિભાવમાં અનંતો અનંતું લાભ નુકસાન દેખાય દેખાય	આપ્તપણાનો નિર્ણય પૂછતાં / લેતાં eg. different પહેલાં તો સુધારી દઈશ	૧) શાસ્ત્રશ્રવણ શાસ્ત્રો eg. સમવસરણમાં સાંભળ્યાં સાક્ષાત્ દેશના વાંચ્યાં સાંભળી
નિષ્કામતાથી આરાધન આત્માર્થ eg. commission મનરોગ નહીં	આજ્ઞાનું = અમલીકરણ આરાધન સર્વ વાસનાનો - because અભાવ સુખાભાસ ટળે	૨) વિદ્યાભ્યાસ અનંત વાર વિદ્યાઓ પ્રાપ્ત કરી
સકામતા બે પ્રકારની લોભ માન પુણ્ય બંધાય સારું દેખાય અનુકૂળતા / પ્રતિકૂળતા appreciation	સત્પુરુષ પર - માયિક ઝુકાવ ઢળ્યો છૂટી જશે સુખ - શાંતિ વાસના security વેદાય છૂટતી જાય	૩) જિનદીક્ષા ઘર - વેપાર સાધુપણમાં છોડી વ્રત-તપ સાધુ થયો કર્યા
માનાદિની મલિનતા વધે શ્રદ્ધા આજ્ઞાપાલન weak બને	વાંછા ત્યાગ - સહેલો ઉપાય આજ્ઞામાં એકતાન થઈ - પરિણામ ચરણોપાસના બહાર ઝૂકતા કરવી સત્ પ્રત્યે ઝૂકે	કોઈની સાથે - ટક્યો નહીં eg. શ્રી ઋષભદેવ eg. મરીચિ ૪૦૦૦ ન ટક્યા no ઉપદેશ ટકી ન શક્યા eg. દેવકરણજી ઘણા પાછા સાથે
વિશિષ્ટતા મળતી નથી eg. પ્રભાવ બધું મળે છે ભીડ માન નથી મળતું ખોવાય પ્રત્યક્ષ	પરમપ્રેમ સહજમાત્રમાં આવતાં - થઈ જાય eg. ચપટી વગાડે eg. અનુભવનો તેમાં થઈ જાય વિષય	૪) આચાર્યપણું સંપ્રદાયના - આખો સંઘ વંદન મોટા ગુરુ - સમ્યક્ત્વ નહીં leader તેથી અસદ્ગુરુ
નિઃશંકતાથી આરાધન શંકા - એકતાન ન સંદેહ થવાય તર્ક વિતર્ક - પત્રાંક ૧૪૭		જ્ઞાનનો ક્ષયોપશમ સારો ઉપદેશ - શાસ્ત્રશ્રવણ કરાવ્યું આપી - ઉમળકો પણ શકે એવો આત્માને નુકસાન
લાચારીથી - મજબૂરીથી શ્રદ્ધાથી ઉલ્લાસથી બહુમાનથી સંકલ્પપૂર્વક		મુમુક્ષુએ ભૂલ ન કરવી થોડું વાંચ્યું - વ્રત તપનો કે શરૂ - અહંકાર
કલ્યાણકારી યોગ્ય હિતકારી યથાર્થ eg. માત્ર મોઢેથી અંતરથી બરાબર છે - કરીશ સમ્મત થઈને		યથાર્થ પ્રકારે ભૂલવાળું કર્યું નહીં - કર્યું બાધક બન્યું eg. સહુ સાધન બંધન થયાં
ઉપચારથી - nothing હૃદયથી - વિનયગુણ બુદ્ધિથી - વિવેકગુણ		માત્ર પરમાર્થે પુણ્યબંધ નિષ્ફળ eg. અઘાતીમાં eg. ઘાતીમાં ફેર (ગતિ) નહીં (દર્શનમોહ)

પ્રવચન-૫ જ્ઞાનક્રિયાનું અનંત વાર નિષ્ફળપણું (b)

(D) ક્રિયા - લક્ષ વિના	(E) Ritual to Spiritual
① મેરુ પર્વત - અનંતી દેશના ઢગલો - આચાર્ય - ગૃહત્યાગ મોક્ષ - દેવલોક, ખલાસ ન થયો - નરક નિગોદમાં	Ritual to spiritual વિના કલ્યાણ નહીં ક્રિયા - અધ્યાત્મમાં જ્ઞાન - રુચિ
પાપ કરી - સાધુક્રિયા ભટકે - છતાં ભટકે શું તે - હોય તો ધર્મ નથી - કેમ ન થયું?	અધ્યાત્મ ચિત્તવૃત્તિનું આત્મતત્ત્વ તરફ વળવું - એ જ સર્વ ક્રિયાનું પ્રયોજન
① (સાચા) લક્ષ પ્રમાણે થવું જોઈએ eg. દૂધપાક - માત્ર હલાવે - તો માવો (દેવલોક)	આજના ધાર્મિકો - ઉપદેશકો સમજ / ઉત્સાહ / પ્રયત્ન નહીં રૂઢિગત - કુળાચારનું ક્રિયાકાંડો - પાલન
① અનંતી વાર આવું કર્યું મોક્ષલક્ષ - Why કઠિન નહીં - ક્રિયા if no મોક્ષલક્ષ	આત્મનિરીક્ષણ ભેદજ્ઞાન સ્વરૂપાનુસંધાનનું વિસ્મરણ
① અચરમાવર્ત કાળમાં સંસાર પ્રિય - સુખનો રાગ માન-પાન-ખાન - દુઃખનો દ્વેષ મોક્ષની ન ગમે	Ritualistic આત્મલક્ષ eg. railway kamdaar (પરંપરા)
જઘન્ય - સાચા લક્ષે તો ૭-૮ ભવમાં પ્રલોભન ભય - અહં માનસિક સંતોષ ઓઘસંજ્ઞા લોકસંજ્ઞા - force મન રાખવા	નિષેધ નહીં eg. યમ નિયમ - અપૂર્વ અવસર
એકલી ક્રિયા - મોક્ષ લક્ષ નહીં - જોઈએ - બહિરંગ - બહિરંગ good અંતરંગ - અંતરંગ good - સફળતા - not necessary	ગાડરનો - સાધકનો પ્રવાહ - પ્રવાહ eg. યુવક - purpose અઠાઈ - goal - checking
બહાર સારી - બહાર ખરાબ ભીતર ખરાબ - ભીતર સારી eg. પારધી - eg. surgeon	યથાર્થ પ્રક્રિયા - સત્પુરુષ eg. સામાયિક - સ્વરૂપ જાગૃતિપૂર્વક
ક્રિયામાત્રથી કહી ન શકાય અંતર આશય - જો લક્ષ કે પરિણામ - પરિણામ નહીં તપાસવાં ઘટે - સાધુ રખડે	ગમે તે ક્રિયામાં ભેદજ્ઞાન : પરથી લાભ નુકસાન આત્મભાન : જ્ઞાયકભાવ
① અંતરલક્ષ વિના માત્ર ક્રિયા - ક્રિયાદર્શક સત્પુરુષ તાકાત નથી? eg. હરડે - eg. steamer	નિત્ય નિયમિતપણે નિરંતર કસરત તો ભાવભાસન - eg. Iran તો વેદન - રાજકુંવર
① તાકાતની શંકા નથી ઉપાદાનની અપેક્ષા રાખે ભાવની - eg. અભવિ આવશ્યકતા - eg. ભારે કર્મી ભવિ	તીવ્ર લગની eg. ચીન કથા - આત્મા સોના સિવાય - સિવાય કંઈ દેખાયું નહીં - કંઈ નહીં
eg. હરડે - eg. steamer - ભજિયાં / મીઠાઈ - નીકળી જાય - મગનું પાણી - ફૂદી જાય - મળશુદ્ધિ - પહોંચે નહીં	દષ્ટિ રૂપાંતરણ eg. સ્ત્રી - જ્ઞાનનું શેય માત્ર

પત્રાંક - ૧૬૬ પ્રવચન-૬ મોક્ષનો માર્ગ ભીતર છે (a)

તા. ૨૦-૮-૨૦ રાત

(A) સત્ મળ્યા - સાંભળ્યું શ્રદ્ધા નથી	(B) છૂટવાની વાર્તાનો આત્માથી ભણકાર થશે
અનંત વાર બધું કર્યું eg. શેઠ બારણાં eg. cosmetics eg. બળદ eg. ગીધ	મળ્યા - સાંભળ્યું - શ્રદ્ધા ક્યારે કહેવાય? જ્યારે આત્મામાંથી ભણકાર આવે
બધું નિષ્ફળ ગયું because મળ્યા - આત્મભાવના સાંભળ્યું - ભાસન શ્રદ્ધા નહીં - વેદન	ભાવથી શ્રદ્ધા સાંભળે - કર્યું છૂટવાની આત્માથી વાર્તાનો - ભણકાર થાય
૧) સત્ મળ્યા નથી સત્પુરુષ - અનેક વાર મળ્યા મળ્યા છે નથી	ભણકાર - એવી સ્થિતિ before ઊભી થશે નિર્વિકલ્પ તેનું લક્ષણ અનુભૂતિ બતાવે છે
મળ્યા ક્યારે કહેવાય? જ્યારે - ઓળખાણ લાભ અહોભાવ થાય નહીં તો ન મળ્યા બરાબર	આવું લક્ષણ / ચિહ્ન જે - આવ્યે અનુભવગોચર - માર્ગમાં આગળ છે વધે છે
નૈમિત્તિક ભાવ ઉત્પન્ન તો નિમિત્ત નહીં તો થયા યોગ કહેવાય અયોગ	① આંતરડાંમાંથી - ભીતરથી છૂટવાની - સ્થૂળ સૂક્ષ્મ અભિલાષા દોષો contributing થાય to વિભાવદશા
૨) સત્ સુણ્ય નથી મળ્યા શ્રવણ પણ દર્શનજોગ eg. સમવસરણમાં પ્રેમ	અંદરથી ભણકારા કોઈના કહેવાથી - રુચિ કોઈના પ્રભાવથી તીવ્રપણે નહીં થયે
સાંભળ્યું ક્યારે કહેવાય? પરિણમવાની - જાગે તો દિશામાં આગળ વધે - અંદર પ્રવેશ્યું જ નહીં	② મોક્ષનો ભણકારો થાય અલ્પ કાળમાં - ચોક્કસ મોક્ષ મોક્ષ થવાનો એવું ભીતરથી ભાસે
આત્મકલ્યાણની દરકાર નહીં તો eg. ભેંસ eg. બહેરાના કાને આગળ અથડાય ભાગવત પાછું ગયું	કલ્પના કે શ્રદ્ધા નહીં એક ભાસન એહસાસ feeling experience
૩) સત્ શ્રદ્ધા નથી પ્રીતિ પ્રતીતિથી - તર્ક વિતર્ક સ્વીકાર્યું નહીં સ્વચ્છંદ કર્યો	આત્મા સાક્ષી પૂરશે કે હવે મારા આત્માને અનંત કાળનું પરિભ્રમણ થવાનું નથી
શ્રદ્ધા ક્યારે કહેવાય? માત્ર બૌદ્ધિક - નિર્ણય નિશ્ચય અહણ નહીં (સમ્યગ્દર્શન)	જાતિસ્મરણમાં જણાયું - ઘણું કર્યું - સત્પુરુષ - અંતર ભેદાયું નહીં મળ્યે થયું
સ્વીકાર થયો નથી પ્રતીતિમાં તો ઉપયોગમાં નહીં કઈ રીતે (સમ્યગ્દર્શન) (સમ્યક્ચારિત્ર)	બધાના centreમાં સત્પુરુષનું માહાત્મ્ય છે eg. અનંત કાળથી eg. સંતયરણ આથડ્યો આશ્રય વિના
અસદ્ગુરુ દેહવિરોધી eg. બાહ્ય ક્રિયા જીવનવિરોધી બાહ્ય આચરણ	એક અંશ વિવેક ન પ્રગટ્યો ભલે સાધન બહુ કર્યા eg. પત્રાંક ૭૬ - guaranteeનો દસ્તાવેજ
સદ્ગુરુ સ્વરૂપપ્રેમી રમણતાનો અભ્યાસ	
નિષેધ વિના - પકડ કરાવે ક્રિયા સ્વરૂપ eg. પ્રતિક્રમણ = દોષવાળી પર્યાયથી ત્રિકાળીમાં સ્થિર	
ગુરુ મળ્યા પછી એક જ ક્રિયા જાણવાની eg. બાહ્ય વ્યવહાર જાયકતા દીકરી જતન - ત્યાગ	

પ્રવચન-૬ મોક્ષનો માર્ગ ભીતર છે (b)

(C) મોક્ષનો માર્ગ બહાર નથી	(D) મોક્ષનો માર્ગ અંદર છે	(E) અંતર્મુખતાની વિધિ
મોક્ષનો માર્ગ - સમ્યગ્દર્શન-જ્ઞાન-ચારિત્ર - આત્મામાં છે - આત્માનું પરિણમન	મોક્ષનો માર્ગ આત્મામાં છે બંધમાર્ગ - મોક્ષમાર્ગ પરિણામના આધારે છે આત્મામાં છે	એમ ભાવના ભાવતાં અંતર્મુખી વલણ થાય eg. ગાલીયો - ઉપયોગ વાળ્યે
બહાર નથી - બહાર શોધવાથી નહીં - બાહ્ય પ્રયત્નથી નહીં - આત્મા સિવાય પત્તો નહીં	મન: એવ મનુષ્યાણાં કારણ મન = જ્ઞાનોપયોગ / જ્ઞાનનો વેપાર પરપદાર્થ સાથે = બંધમાર્ગ સ્વરૂપ સાથે = મોક્ષમાર્ગ	વિભાવ - જ્ઞાન સ્વરૂપને રાગની શાંતદાયક આકુળતા શુદ્ધતા મલિનતા પોતાના ભિન્નતા ચિંતવવાથી કાર્ય થાય
a) પદાર્થના ગ્રહણ ત્યાગમાં નથી eg. Rasgulla ચણાના લોટના - ગ્રહણ તેના - ત્યાગ	બહિર્મુખ - અંતર્મુખ પરિણામ - પરિણામ બંધમાર્ગ મોક્ષમાર્ગ (because તેનો સંબંધ સ્વરૂપ સાથે)	અનભ્યાસ તેથી કઠિન લાગશે અભ્યાસ - પર સંધિ તૂટશે કરતાં - સ્વ સંધિ થશે સૂક્ષ્મતા
b) સ્થાનમાં નથી eg. ગુફા - મંદિર - પહાડો - યાત્રાથી c) શાસ્ત્રમાં નથી eg. સમયસાર અભ્યાસ	અવલંબન - કોઈ પરિણામ વિના - નથી અંતર્મુખ થઈ - સ્વરૂપ અવલંબન લેવું પ્રયોગાત્મક અભ્યાસ દ્વારા	જ્યારે જ્યારે વિભાવ સાથે સંધિ થાય eg. પ્રજ્ઞાછીણી - પરમાં તીવ્ર પટકવી રુચિ / રસ થાય
બાહ્ય પ્રયત્ન કામમાં ન આવે ક્રિયા - ખોટી દિશા કાર્ય પ્રયત્ન લિંગ (ચિહ્ન) - સમય / શક્તિ waste	સમ્યગ્દર્શન-જ્ઞાન-ચારિત્રથી - મોક્ષની પ્રાપ્તિ Process: ૧) બંધનો અનુભવ - મુક્ત થવું છે - થઈ શકું - કલ્યાણ સુખ છે	ચિંતનપ્રસંગ - ઉદયપ્રસંગે હણાય છે ગિંધો અભ્યાસ - ભેદજ્ઞાનશક્તિ તીવ્ર રસે વેદે - ગભરાટ / અરેરાટ / ગુનો ભેદજ્ઞાનમાં શુભ લક્ષણ વિઘ્ન મંદ થાય રસ
ઈન્દ્રિય - જ્ઞાન ઈન્દ્રિય બહાર ખૂલે દ્વારા પ્રવર્તે બહાર = સુખ ધન જ્ઞાન શોધે છે = પ્રેમ - પદ - પરમાત્મા	૨) સત્પુરુષ પ્રત્યે પ્રેમાર્પણ કરી - મુક્તિની વિધિ પૂછ ૩) આજ્ઞાને પ્રતીતિ / પ્રયોગમાં મૂક - અવશ્ય થઈશ	પ્રતિકૂળ ઉદયમાં - ચિંતા / આર્તધ્યાન eg. અંધારું - સ્વભાવમહિમા સર્પ વિભાવ નુકસાનકારી પરમાં - ચિંતા - ચિંતન ફેરફાર ટળે
મંદિર - મૂર્તિ - પૂજા - પક્ષાલ ભીતર પ્રભુનું ન કરાવે સ્મરણ - અનુસંધાન - તો વ્યર્થ	પરિણામની બે દિશા છે બહિર - અંતર બંનેનું માધ્યમ જ્ઞાન છે જ્ઞાનમાં કામ કરવાનું છે	દેહત્યાગની તૈયારી - ન્યૂન પ્રસંગમાં ચિંત્ત અસર - થાય તો ક્ષોભ અંતર્મુખી - ન થવા - રસવૃદ્ધિ રાખે દે અટકે
શુભ પ્રવૃત્તિ - ધાર્મિક = ભેદ છે માત્ર બહારનું eg. પક્ષાલન ભીતર સ્મરણ પાણી ભીતર eg. કારણ પરમાત્મા	આત્મમહિમા - સ્વરસ વધે તો અંતર્મુખ થવાય અનેક જ્ઞેયોને સ્વજ્ઞેયમાં દુર્લક્ષ કરી એકાકાર થવું	સ્વરૂપનિર્ણય - મહિમા - રસ ઉપયોગમાં - ક્ષમતા - આગળ સ્વભાવને સૂક્ષ્મતા વધે પકડવાની તીક્ષ્ણતા
11 th દિશામાં શોધ ૧૦ - બહિર્મુખ - અંતર્મુખ થાય ૧૧ - અપરિચિત એ જ ધર્મ	સ્વરૂપલક્ષના અભાવમાં જ્ઞેયાકાર જ્ઞાન બહિરભાવે પ્રવૃત્ત eg. ભલે વ્રત તપ ભક્તિ શાસ્ત્ર કરે - પરમાર્થે સફળ નહીં	
ધર્મના નામે - પણ બહાર મંદિર મૂર્તિ બહાર રહેવાનું પુસ્તકોમાં વ્યસ્ત બહાનું મળ્યું	નિજાવલોકન - અંતરશોધ દ્વારા અંતર્મુખી વલણ થાય છે ભેદજ્ઞાન બહિર્મુખ વલણ છોડાવે	
સંતુષ્ટ થઈ જાય eg. અંધારી રાતે - સૂર્ય કલ્પના eg. ભોજન ચિત્રો / menu	ભેદજ્ઞાન સ્વદ્રવ્ય પરદ્રવ્ય eg. શિયાળ સ્વભાવ વિભાવ મારો ની ભિન્નતા નથી	
Helps in ધર્મ - not is ધર્મ eg. menu મૂર્તિ etc. પ્રેરણા - ભીતરની પ્રેરણા	સ્વરૂપાનુસંધાન પર્યાયમાત્ર હું નથી હું તો ધ્રુવ પરમ સ્વભાવ છું એમ ચિંતવવું - ભાવવું	

પત્રાંક - ૧૬૬ પ્રવચન-૭ બે અક્ષરમાં માર્ગ (a)

તા. ૨૧-૮-૨૦ રાત

(A) માર્ગ પામેલો પમાડશે	(B) બે અક્ષરમાં માર્ગ જ્ઞાની - આજ્ઞા
પહેલાં સંસારનું - પતાવી પછી આત્માનું - નિરાંતે લગની - eg. કાળો - પ્રથમ લાગી કોલસો ફરજ નથી ધોળો તો મોક્ષ	પ્રભુશ્રીજી said જ્ઞાન જ્ઞાની by આજ્ઞા
વિષયકષાય - શરમ વિકથા આત્મકથા - ચિત્તમાં મહિમા ઠસાવ દિન-રાત - હોંશે - ચૈતન્યનો રસીલો થા	માર્ગ ● ————— ● start માર્ગ end જ્ઞાની આજ્ઞા જ્ઞાન (મોક્ષ)
નાની વયમાં - પ્રતિકૂળતા વચ્ચે eg. ગજસુકુમાર અનુકૂળતામાં નિરંતર તો કર ચિંતન ભાવન	માર્ગ શું છે? વ્યવહાર - પરમાર્થ આજ્ઞા નિજસ્વરૂપનું પાલન નિદિધ્યાસન
નિમિત્તો ઘેય ન વચ્ચે - ચૂકતો eg. Mulla - અંતર્મુખી પુરુષાર્થ છત્રી - મનુષ્ય સાર્થક	છૂટવું હોય - મૈત્રી કર સંબંધ બાંધ eg. પિંજરાનું eg. ગુર્જિએફ પંખી કારાગૃહ ઊડવું મુક્તિ
તમે એવા છો eg. ખજાનો ચાવી eg. બીજ ભૂમિ eg. સમ્રાટ ભિખારી eg. નિદ્રા જગાડનાર	આત્માનુભવી પુરુષ તેવી શ્રદ્ધા eg. ઝાડ - માળો - branches experienced yesterday
જાગેલા જગાડે જાગેલો eg. સ્વપ્ન જગાડે જગાડી શકે બીજું સ્વપ્ન નહીં કરુણાવંત eg. ચોર - સાધુ	શરણ અલણ - વિનય eg. Kanjishwami શાસ્ત્ર - ગુરુ
ગુરુ - ચમત્કાર / અદ્ભુત ઘટના મનુષ્ય અંશ - જેવો છે ભગવાન અંશ - જેવો નથી eg. God easy - ગુરુ difficult - વિકલ્પો	ઓળખાણપૂર્વક - પ્રેમાર્પણ માત્ર શુભ - વહાલપ ઋણાનુબંધ નહીં ઘટે નહીં - messy
બાદબાકી કરી - આજ્ઞા eg. દૂધ - દહીં - 2 states મેળવણ - મેળવણ - આગળ easy - કડવું / પક્ષપાતી	યથાર્થ ઓળખાણથી ગુણ વહાલપ વિનય લક્ષણથી - ઘટશે - પ્રગટશે
ગુરુની આવશ્યકતા જેમ જેમ ભીતર પતન માર્ગ સૂક્ષ્મ short cuts અપરિચિત / રહસ્યમય tricks	જેમ પ્રેમ નિજાત્મ વધે - તરફ વળે સંસારભાવ આત્મભાવની ન્યૂન - વૃદ્ધિ
શાસ્ત્ર - ગુરુ eg. નકશો ભોમિયો - પહેલાંનું - હમણાંનું - મતિ - મતિ સમર્પણ - ક્ષયોપશમ - ભરોસો	નિશ્ચિત આત્મભાવના આત્મામાં - ચિત્તનો લય વૃત્તિ - આત્મસંવેદનનું સ્થિર ઊપજવું
Different guides પ્રતીક્ષા કરતો - booking સામેથી આવે - શોધ	પ્રેમસમાધિ - આત્મસમાધિ (૮ તબક્કા) ૧) વિસ્મય ૫) દોષ ખટકે ૨) બહુમાન ૬) વીર્ય સ્ફુરણ ૩) રુચિ ૭) આત્મભાવ ૪) પ્રગાઢ ઝંખના ૮) ચૈતન્યનો આસ્વાદ
શાસ્ત્ર આશય eg. મંદિર કળશ ધન	

પ્રવચન-૭ બે અક્ષરમાં માર્ગ (b)

(C) આજ્ઞા - જ્ઞાન	(D) ઘણું આરાધન છતાં પ્રાપ્ત નહીં વિચારો
આજ્ઞા શું છે? પત્રાંક ૫૭૫ ————— ઉપદેશછાયા ૪ નિજસ્વરૂપના - વૃત્તિ બહાર જતાં નિદિધ્યાસનમાં - ક્ષય કરવી સ્થિર રહેવું - અંતરવૃત્તિ	અનાદિથી ઘણું ધર્મારાધન કર્યું eg. ધોર તપાદિ છતાં શા માટે પ્રાપ્ત નહીં - વિચારો
વચનામૃત-મુદ્રા-સત્સમાગમ = આત્મમહિમા પ્રેરે સ્વભાવનો - સ્વપર વિવેક લક્ષ - પક્ષ - પ્રગટાવે રસ વધારે - Process	સંપ્રદાયબુદ્ધિથી કર્યું પણ જન્મ્યો - આત્મલક્ષે નહીં તેથી - કલ્યાણ માટે અનુસરણ - દ્રવ્યદષ્ટિ
૧) શ્રવણાત્મક જ્ઞાન - રુચિપૂર્વક શ્રવણ - અલણ - આત્મકલ્યાણની દરકાર સાથે	મનુષ્યનો ચક્રવર્તી સંપદા એક સમય - કરતાં મૂલ્યવાન ૧) ક્ષુદ્ર ૨) સંપ્રદાયબુદ્ધિથી પદાર્થ શુભ ક્રિયા પાછળ
- નહીં તો શ્રવણનું મનોરંજન - કંઈક ઢીલો - પાછો વિષય	પત્રાંક ૧૮૫ અનંત કાળ પરિભ્રમણ કર્યું છતાં મટ્યું નહીં શું કરવાથી મટે?
૨) ચિંતનાત્મક જ્ઞાન - ચિંતનમનનથી ઘૂંટાય - વધુ સમય સ્મરણમાં રહે - સૂક્ષ્મ અલણ થાય	આ વિષયની ચિંતા - વેદના = જાગે તો ચિંતના - ઝૂરણા = કાર્યસિદ્ધિ થાય
- ચિંતનનો નશો થોડો સમય - રસ મંદ - પણ રસ રહે - શ્રદ્ધા ટકે - ચારિત્રમાં જ્ઞાન ન ઊતરે	ચિંતા - ચિંતના થતી નથી અનંત તેનો જન્મમરણની વિચાર તલવાર માથે થતો નથી
૩) ભાવનાત્મક જ્ઞાન - Need to change to ભાવનાત્મક - eg. દીવો - સૂર્ય પ્રકાશ - no તાપ પ્રકાશ - તાપ	ચિંતના - ઝૂરણા વિના માર્ગની દિશાનું અલ્પ પણ ભાન થતું નથી
- Feeling level - ચિંતન પ્રસંગ - ઉદય પ્રસંગ - સુદૃઢ eg. સ્વપ્નમાં પણ અગ્નિમાં હાથ નહીં	શું કર્યું? શું કરવાનું? How? વિચાર બધું નિષ્ફળ છે વિના - એમ કહ્યું
- જ્ઞાન અંતરમુખી બને - eg. અળસિયું - હાથ - વિરુદ્ધ દિશામાં જવા લાગે	Right પદ્ધતિ eg. post - letter - ચીટકાવીને box money post stamp
૪) અનુભવાત્મક જ્ઞાન - નિરંતર ભાવના અને પ્રયોગાત્મક અભ્યાસથી	
- જ્ઞાનોપયોગ ભીતર વળે - સર્વ દ્રવ્યથી - ભાવથી છૂટો પડે - આત્મામાં સ્થિર	

પત્રાંક - ૧૬૬ પ્રવચન-૮ પત્રસાર (a)

તા. ૨૨-૮-૨૦ સવાર

(A) સમ્યગ્દર્શનનો મહિમા	(B) (૧) આત્માર્થીપણું	(C) (૨) સદ્ગુરુની પ્રાપ્તિ (આવશ્યકતા - શોધ અર્પણ)
મનુષ્યપણું - સમ્યગ્દર્શન દુર્લભ - અનંતું દુર્લભ અનંત વાર - કદી નહીં પ્રાપ્ત - તેથી ફરી રખડે	બે પ્રકાર eg. ગરીબ - ટેવાય / સમાધાન - ok - ખૂંચે / સ્વપ્ન - આતુર પ્રયત્નો	૧) માર્ગદર્શન + સત્ય પુરુષાર્થથી eg. તાળું - ૧૦,૦૦૦ દાન ખોલવા ૧૦ કલાક વાંચન ચાવી ૧૦ ઉપવાસ વ્રત - વેષ
સમ્યગ્દર્શન પ્રાપ્ત તો જીવ - દુર્લભ અવશ્ય મનુષ્યજીવનનું મોક્ષ પામે મહાકર્તવ્ય	બે પ્રકારના અજ્ઞાની સંતુષ્ટ - તરવાનો કામી સમાધાન દિશા નિર્ણય	પરિણામને આધાર - પરમાં દ્રષ્ટથી - આત્મા માટે અદ્રષ્ટ સજીવનમૂર્તિ સુધી
દુર્લભ છતાં અશક્ય નહીં eg. નિયમસાર - ૧૫૪ દગ્ધ અકાળ - પંચમકાળને કેવળજ્ઞાન અપેક્ષાએ	હોંસ eg. દીકરીના - ખુમારી લગ્નમાં પ્રેમ બાપને દુનિયા દરકાર નહીં	આવશ્યકતા - નિર્ધાર સજીવનમૂર્તિના લક્ષ - આત્મજ્ઞાની જ વિના બધું બતાવી નિષ્ફળ શકે
સમ્યગ્દર્શન માટે સુકાળ છે ઉત્તમ કાળ છે - ૧૮,૫૦૦ વર્ષ - ચારિત્ર નહીં - Till તો સમ્યગ્દર્શન ૭મું ગુણસ્થાનક - શિથિલ નહીં	કંટાળો નહીં / once more eg. યાત્રામાં - પુનરાવર્તન જવાનો નથી કરવું નથી bored - પુનરાવર્તન લાગતું નથી	૨) આત્મજ્ઞાની જોઈએ eg. બાહ્ય વેષ eg. કુળધર્મ label ત્યાગી વ્યાખ્યાન / વિદ્વાન નહીં જો જ્ઞાનરહિત તો નહીં
What is samyak darshan? શુદ્ધાત્માની - નિશ્ચય અનુભવ સહિત સમકિત પ્રતીતિ	૧) આત્માનુભૂતિ ઝંખનારની યોગ્યતા - લક્ષણો તૈયારી કેવાં હોય?	ગરજ - પ્રયત્ન જિજ્ઞાસા eg. શ્રી આત્મસિદ્ધિ શાસ્ત્ર પરીક્ષા ગાથા ૧૦, ૩૪
અંતરંગ - બહિરંગ નિમિત્ત - નિમિત્ત - મિથ્યાત્વનો - તીર્થંકર - વેદના - ઉપશમ- જ્ઞાની - શાસ્ત્ર ક્ષયોપશમ-ક્ષય - જાતિસ્મરણ - ભક્તિ	૨) કષાયની ઉપશાંતતા મોળા - ક્ષમાદિ - intensity ઉત્પન્ન - category - ચિત્તશુદ્ધિ	૩) પ્રાપ્તિ થયે આનંદ અવર્ણનીય આનંદ - શંકા ટળશે ત્રણે યોગ એકત્વથી દોષ દેખાડશે શ્રી આત્મસિદ્ધિ શાસ્ત્ર ગાથા ૩૫ - ૩૭
આત્માનું નિર્વિકલ્પ સ્વસંવેદન - આત્મસ્વરૂપ - પછી વિકલ્પ જણાય વખતે પણ જુદો - શાંતિનું વેદન - સ્વરૂપપ્રતીતિ રહે	૩) માત્ર મોક્ષ અભિલાષ સંસારના - છૂટવાની ભોગ - નિજશુદ્ધિની વાંછા નહીં વાંછા રહે	ઓળખાણ - અર્પણ જાગું છું - અહંકાર મૂકી સ્નેહ આજ્ઞા આરાધન લોકભય
આનંદરસનો સ્વાદ સુખરસના - દુઃખ દરિદ્રતાનું દરિયામાં નામોનિશાન ડૂબે નહીં	૪) ભવે ખેદ પરિભ્રમણનો વાસનાનો વિભાવભાવનો ગભરાટ થાક અરેરાટ	આજ્ઞા પ્રમાણે વર્તવું છે eg. મા બાળક એકડો
સમકિતરૂપ શ્રાવણ માસ આવતાં - મોહની ગ્રીષ્મ ઋતુનો ઉકળાટ - સ્વાનુભવરૂપી વીજળી ઝબકારા - શાંતરસની વર્ષા ધનધોર	૫) અંતરદયા જગતને રૂડું નહીં બંધનથી મુક્ત પરિભ્રમણથી છૂટવું છે અનુકંપા	ગુરુગમ eg. બે પોકાર - જગાડવા સમૂહ - એકાંતમાં - કહેવા કહીને - મૌનમાં દૃષ્ટિમાં - ઝૂકતા
આત્મામાં ધર્મનું ચોમાસું બેઠું વિષયકષાયની - ચૈતન્ય અગ્નિ બુઝાય by વર્ષા આનંદના ફુવારા	૬) આવો જીવ મોક્ષમાર્ગનો જિજ્ઞાસુ સમ્યગ્દર્શનનો અધિકારી છે	સાધનપ્રદાન - શક્તિ eg. દંડ વ્યક્તિની
હિત સાધવાનો અવસર eg. સળગતાં સૂકાં વન eg. ચૈતન્ય ગગન સંસારથી છૂટવા શાંત જળની મેઘધારા વરસાવે	દિશાનો - છૂટવાની નિર્ણય - ભાવના પત્રાંક ૧૬૬ (૧)	વ્યવહાર સમકિત પ્રાપ્તિ પત્રાંક ૧૬૬ (૨)
શીઘ્ર પુરુષાર્થ કર eg. સળગતાં ઘરમાંથી - process નીકળવા જેમ in તેમ સંસારદાવાનળ 5 steps		

પ્રવચન-૮ પત્રસાર (b)

(D) (૩) તત્ત્વબોધ અભ્યાસ તત્ત્વનિર્ણય	(E) (૪) ભેદજ્ઞાન આત્માનુસંધાન ઉપયોગ અંતર્મુખ (૫) નિર્વિકલ્પ અનુભૂતિ	(F) પરમકૃપાળુદેવનો મહિમા
દર્શનમોહ નાશ માટે તીવ્ર બોધ = eg. બળ - કળ નિકટ નિરંતર = eg. ધ્યાનશિબિર	૧) આત્મા - પરદ્રવ્યથી એક ક્ષેત્રે છતાં - સંયોગ not કર્તાકર્મ માત્ર	આત્મસમાધિ - સહજ સમાધિ eg. Kabirji સાધો, says સહજ સમાધિ ભલી
પાંડવોનો જુગાર - વ્યસન? ઉદય? સમ્યગ્દષ્ટિ - વારંવાર થતી નહોતી ચરમશરીરી - વ્યસન નહીં, ત્યાગ જ હોય ઉદય	૨) આત્મા - પરભાવથી મારામાં - ક્ષણિક પર્યાય છતાં - હું વિકારરહિત મારું સ્વરૂપ ત્રિકાળી શુદ્ધ સ્વભાવી નહીં	પરમકૃપાળુદેવની દશા eg. જેમ મા - રસોઈયો બાળકને ઊંઘમાં જમાડે ધવરાવે - પેટમાં વજન (આંખ બંધ) જમી લીધું?
દર્શનમોહનો ચારિત્રમોહનો અભાવ - અભાવ દેખાતો ગજાવે નથી છે	૩) ઉદય સંધિની પ્રસંગે જાગૃતિ વધે સ્વભાવ સન્મુખતા વધતી જાય	નાનીસૂની વાત નથી ઊઠતાં બેસતાં - ગુફામાં દુર્લભ - સ્વરૂપજાગૃતિ - મોહમયીમાં - અમોહી દશા
વારંવાર બોધદાન તત્ત્વશ્રદ્ધાન શ્રદ્ધા રુચિ પ્રેરણા - ઉત્સાહ - સત્ય છે - શિવમ્ છે	૪) દેહાદિ - વિકારાદિ eg. પાડોશી eg. વાદળાંની ભાસે જેમ ઉપર (જુદા ભાસે) (બહાર ભાસે)	જીવ બળિયો થાય તો મોહનીય eg. યુવક - પહેલવાન ઢીલો અભે ક્યા હૈ
નવું જુદું - રસ નહીં ભાવનાત્મક કરવું છે જેમ વસ્તુને - તેનો પ્રેમ ઓળખે વધે	૫) ઉપયોગ જામતો જાય eg. kulfī - trance frozen - ધારા	સમ્યગ્દર્શનનું મૂળ - સત્પુરુષનું વચન eg. પત્રાંક ૨૧૩ - એક અંશ શાતાથી પૂર્ણકામતા સુધીની - સર્વ સમાધિનું કારણ
૧) અભિનિવેશો ટળે મત - આગ્રહ eg. જુલાબ સ્વચ્છંદ	૬) રુચિ ઉપયોગ તીવ્ર વળતો જાય eg. steering - tyres પત્રાંક ૧૬૬ (૪)	સત્પુરુષની વાણી - સુષુપ્ત ચેતન - સ્વરૂપપ્રતીતિ - પડતી વૃત્તિ - અગ્રમત સંયમ - અપૂર્વ પ્રેરક - પૂર્ણ વીતરાગ - છેલ્લે અયોગી
૨) જિજ્ઞાસાબળ - વિચારબળ વૈરાગ્યબળ - વિવેકબળ વધતાં જાય	૧) ચિંતન - ભાવના વધતાં ઉપયોગ સૂક્ષ્મ વિકલ્પો મંદ	પરમકૃપાળુદેવની વાણી - કરુણા eg. made લાપસી - કોળિયો બનાવી ધીમાં ચોળી મોઢામાં મૂક્યો
૩) તત્ત્વનિર્ણય થાય - દ્રવ્યની સ્વતંત્રતા તથા ભિન્નતા	૨) વિકલ્પાત્મક ધ્યાન એક જ eg. દહીં વલોવતાં વિકલ્પ માખણ	પરમકૃપાળુદેવની વાણી - કરુણા eg. પેંથીએ પેંથીએ - તેલ નાંખ્યું છે વાળે વાળે આત્મલક્ષનું આત્મરસનું
- પરમાં ફેરફારના વિકલ્પોનું વ્યર્થપણું - શાંતસ્વીકાર - સાક્ષિત્વ	૩) વિકલ્પ અટકે eg. car - સ્વરૂપમાં ઢળે house - નિર્વિકલ્પમાં સ્વસંવેદન	સત્પુરુષમાં પ્રેમપ્રતીતિનું સ્થાપન તો તે દ્વારા આત્માનો મહિમા જાગે eg. મનગમતો actor - Film - role - dialogue - dress ગમે
૪) સ્વરૂપનિર્ણય દેઢ થાય સ્વભાવ રસ મહિમા વધે રુચિમાં પલટો આવે	૪) ધન્ય પળે મતિ - અતીન્દ્રિય શ્રુત - નિર્વિકલ્પ	સત્પુરુષ ગમે તો - શ્રવણ ગમે - દશા ગમે - સ્વરૂપ ગમે - મહિમા / રસ / લીનતા
૫) ગુરુ-આજ્ઞા - સ્વરૂપલક્ષે તો નિષ્ફળ નહીં - Goal purpose - ઉત્સાહ જાગૃતિ	૫) શ્રુતના આધારે અવ્યક્તરૂપે ભાસનમાં - વેદનમાં કંઈક વ્યક્ત પૂર્ણ વ્યક્ત	જે સદ્ગુરુ ઉપદેશથી eg. વનરાજ ગર્જના - શિયાળ નાસે eg. વીજળી કડાકાથી - બગલા ભાગે eg. પવન - વાદળાં - સૂર્ય દર્શન
- પરિણામ checking - જ્ઞાયકભાવ સહિત પત્રાંક ૧૬૬ (૩)	૬) અપૂર્વ અનહદ આનંદ - શાંતિ વચનાતીત પત્રાંક ૧૬૬ (૫)	તે સત્પુરુષના ચરણોમાં વંદન વિરમું છું